

Programul-cheie 1: Surse regenerabile de energie și stocarea energiei

Anexa
la Ordinul ministrului energiei nr.
...../.....

GHIDUL SOLICITANTULUI

Condiții specifice de accesare a finanțării

**Sprijinirea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice
(baterii) cu finanțare din Fondul pentru modernizare**

Cuprins

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE PROCEDURA DE SELECȚIE A PROIECTELOR.....	3
1.1. Domeniul de investiții aferent și obiectivul specific	4
1.1.1. <i>Definiții</i>	6
1.2. Perioada de depunere a propunerilor de proiecte	7
1.3. Acțiunile și activitățile finanțabile	7
1.3.1. <i>Acțiunile finanțabile</i>	7
1.3.2. <i>Activitățile finanțabile</i>	8
1.4. Tipuri de solicitanți.....	9
1.5. Indicatori.....	9
1.6. Alocarea stabilită pentru procedura de ofertare concurențială.....	10
1.7. Valoarea maximă a finanțării din Fondul pentru modernizare	10
1.8. Ajutor de stat.....	11
 CAPITOLUL 2. REGULI PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII	 14
2.1. Eligibilitatea solicitantului.....	14
2.2. Eligibilitatea proiectului.....	19
2.3. Eligibilitatea cheltuielilor	23
 CAPITOLUL 3. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE	 27
3.1. Modalitatea de completare a Cererii de finanțare	27
3.1.1. <i>Obiectivele și rezultatele proiectului</i>	28
3.1.2. <i>Sustenabilitate și durabilitate</i>	28
3.1.3. <i>Descrierea investiției</i>	28
3.1.4. <i>Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)</i>	29
3.1.5. <i>Studiul de fezabilitate</i>	29
3.1.6. <i>Elaborarea bugetului</i>	30
3.1.7. <i>Responsabil de proiect</i>	30
 CAPITOLUL 4. PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECȚIE	 30

4.1. Descriere generală privind procesul de evaluare și selecție a cererilor de finanțare	30
4.1.1. Evaluarea tehnico-economică	30
4.1.2 Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererilor de finanțare	31
4.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor	32

CAPITOLUL 5. CONTRACTAREA PROIECTELOR33

5.1. Etapa de precontractare	33
5.2. Etapa de contractare	35
5.3 Implementarea proiectului	36

CAPITOLUL 6. ANEXE36

CAPITOLUL 1. INFORMAȚII DESPRE PROCEDURA DE SELECȚIE A PROIECTELOR

Prezentul ghid a fost elaborat de Ministerul Energiei pentru solicitanții menționați la Capitolul 1, *Secțiunea 1.4 Tipuri de solicitanți*, care doresc să obțină finanțare din fondurile alocate României prin Fondul pentru modernizare (FM) pentru proiecte de investiții în capacități de stocare a energiei electrice (baterii), în scopul creșterii adecvanței, flexibilității și eficienței Sistemului Electroenergetic Național și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

Ghidul include informații referitoare la condițiile de finanțare, procedurile de evaluare și selecție a proiectelor, procedura de contractare și informații generale privind implementarea proiectelor.

Sprijinul financiar acordat pentru investițiile ce vizează capacitățile de stocare a energiei electrice conectate la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile, inclusiv centrale hidroelectrice, contribuind la atingerea obiectivelor asumate de România în cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC), se bazează pe procedură de ofertare concurențială.

În situația în care pe parcursul apelului de proiecte intervin modificări ale cadrului legal, acestea vor fi direct aplicabile, fără a fi necesară modificarea ghidului. Alte modificări decât cele care rezultă din cadrul legal, de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, inclusiv prelungirea termenului de depunere/implementare, vor fi realizate prin completări sau modificări ale conținutului acestuia.

Până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, se recomandă consultarea periodică a paginii de internet www.energie.gov.ro, pentru a fi la curent cu eventualele modificări ale condițiilor specifice și/sau generale, precum și cu alte

comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul FM.

Formularul cererii de finanțare va fi completat în platforma electronică dedicată FM, MySmis 2021, ce poate fi accesată la adresa <https://mysmis2021.gov.ro/>, iar anexele cererii de finanțare vor fi încărcate, de asemenea, în platforma electronică.

Prezentul apel se lansează sub rezerva clauzei suspensive până la emiterea deciziei Comisiei Europe în condițiile art 13 din Regulamentul CE nr 1001/2020, cu modificările și completările ulterioare.

Important:

Toate documentele vor fi prezentate obligatoriu în limba română.

Studiul de fezabilitate va fi prezentat într-un format pdf ce permite căutarea și identificarea automată a unei sintagme.

1.1. Domeniul de investiții aferent și obiectivul specific

Fondul pentru modernizare a fost instituit ca mecanism de finanțare prin articolul 10d din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare (Directiva ETS) și se derulează conform prevederilor Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/1001 al Comisiei din 9 iulie 2020 de stabilire a unor norme detaliate de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru modernizare care sprijină investițiile în vederea modernizării sistemelor energetice și a îmbunătățirii eficienței energetice a anumitor state membre, cu modificările și completările ulterioare.

În România, Fondul pentru Modernizare este destinat finanțării investițiilor din sectoarele prioritare identificate de Ministerul Energiei în baza strategiilor naționale și a obiectivelor la nivel european și este implementat prin intermediul unor programe-cheie, în cadrul cărora sunt definite unul sau mai multe domenii de investiții.

Finanțarea proiectelor în cadrul acestui program este de tip nerambursabil și constă în prefinanțarea și rambursarea cheltuielilor eligibile efectuate pentru realizarea proiectului, la valoarea și în condițiile stabilite prin Contractul de finanțare, al cărui model este prevăzut în Anexa 5 la prezentul Ghid.

Programul vizează promovarea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice în vederea asigurării contribuției la obiectivele stabilite prin Pactul Ecologic European, țintele stabilite în cadrul PNIESC privind utilizarea energiei din surse regenerabile în contextul integrării energiei regenerabile și asigurării stabilității rețelei.

Obiectivul general urmărit este:

Sprijinirea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii) conectate la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile, inclusiv centrale hidroelectrice. Capacitatea de stocare absoarbe anual cel puțin 75% din energia sa din instalația de producție de energie din surse regenerabile la care este conectată direct.

Investițiile finanțate în cadrul acestui program vor avea un impact pozitiv în ceea ce

privește:

- a) creșterea capacității de stocare a energiei electrice în Sistemul Electroenergetic Național;
- b) creșterea adecvanței, flexibilității și eficienței Sistemului Electroenergetic Național prin utilizarea de noi capacități de stocare a energiei electrice produsă din surse regenerabile de energie având în vedere capacitatea stocării în baterii de a oferi servicii de reglaj primar, secundar și terțiar;
- c) creșterea ponderii energiei electrice regenerabile în totalul consumului de energie primară, ca efect rezultat al investițiilor în capacități de stocare a energiei electrice din surse regenerabile;
- d) decongestionarea Sistemului Electroenergetic Național prin utilizarea de noi capacități de stocare a energiei electrice din surse regenerabile; o economie mai eficientă din punctul de vedere al utilizării surselor de energie electrică, mai ecologică și mai competitivă, conducând la dezvoltarea durabilă, care se bazează, printre altele, pe un nivel înalt de protecție și pe îmbunătățirea calității mediului;
- e) atingerea implicită a obiectivelor Uniunii Europene privind producția de energie electrică din surse regenerabile prevăzute în Directiva (UE) 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu modificările ulterioare;
- f) creșterea producției de energie electrică din surse regenerabile contribuind la obiectivele Pactului verde european ca strategie de creștere sustenabilă a Europei și combaterea schimbărilor climatice în concordanță cu angajamentele Uniunii Europene de a pune în aplicare Acordul de la Paris și obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU;
- g) reducerea emisiilor de carbon în atmosferă generate de sectorul energetic prin înlocuirea unei părți din cantitatea de combustibili fosili consumați în fiecare an - cărbune, gaz natural;
- h) implementarea programelor cheie stabilite în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 376/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- i) atingerea obiectivelor din Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030, aprobat prin H.G. nr. 1.076/2021 privind ponderea globală de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie;
- j) atingerea obiectivului privind neutralitatea climatică, prevăzut în Regulamentul (UE) 2021/1119 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 iunie 2021 de stabilire a cadrului pentru atingerea neutralității climatice și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 401/2009 și (UE) 2018/1999 ("Legea europeană a climei"), referitor la asigurarea, până cel târziu în 2050 a unui echilibru la nivelul Uniunii între emisiile și absorbțiile de gaze cu efect de seră care sunt reglementate în dreptul Uniunii, astfel încât să se ajungă la zero emisii nete până la acea dată;

Investițiile vor fi finalizate, respectiv instalate și conectate la rețea, inclusiv punerea în funcțiune, nu mai tarziu de 24 de luni de la semnarea contractului de finanțare și de 31.12.2029.

1.1.1. Definiții

- **Întreprindere** - una sau mai multe entități juridice care formează o singură unitate economică, conform Comunicării Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Analiza încadrării întreprinderilor care formează "entitatea economică unică" (single economic unit) se realizează în baza declarației pe propria răspundere din partea întreprinderii solicitante, precum și pe documentele corporative care dovedesc autonomia între întreprinderi¹;
- **întreprinderi mari** - alte întreprinderi decât cele prevăzute la anexa I din Regulament; termenii microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii -IMM-uri - au semnificația dată de Regulamentul (UE) nr. 651/2014, cu modificările și completările ulterioare;
- **întreprindere nou înființată**: reprezintă întreprinderea înființată în anul anterior anului înregistrării Cererii de finanțare, care nu are situații financiare aprobate corespunzător ultimului exercițiu financiar încheiat, întreprinderea înființată în anul depunerii Cererii de finanțare sau întreprinderea care nu a desfășurat activitate economică, dar nu mai mult de trei ani fiscali consecutivi înainte de data depunerii Cererii de finanțare.
- **energie din surse regenerabile**: înseamnă energia generată de instalații care utilizează exclusiv surse regenerabile de energie, astfel cum sunt definite la art. 2 pct. 1 din Directiva (UE) 2018/2001 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, cu modificările ulterioare, precum și cota, din punctul de vedere al valorii calorice, a energiei produse din surse regenerabile de energie în instalații hibride care utilizează și surse convenționale de energie și include energia electrică regenerabilă utilizată pentru umplerea sistemelor de stocare conectate în spatele contorului (instalată în comun sau ca supliment la instalația regenerabilă), dar exclude energia electrică produsă ca urmare a sistemelor de stocare;
- **stocare de energie electrică** înseamnă amânarea utilizării finale a energiei electrice pentru un moment ulterior momentului generării, sau transformarea energiei electrice într-o formă de energie care poate fi stocată, stocarea energiei respective și reconversia ulterioară a energiei respective în energie electrică;
- **instalație/capacitate de stocare a energiei electrice** - înseamnă o instalație de stocare a energiei electrice în spatele contorului (respectiv, o instalație de stocare a energiei electrice conectată în cadrul instalației de utilizare a unui loc de producere sau a unui loc de producere și consum, așa cum sunt acestea definite în Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public aprobat prin ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, cu modificările și completările ulterioare, care stochează energie ce poate fi produsă la locul de producere/locul de producere și consum fără a trece prin contorul din cadrul grupului de măsurare aferent punctului de delimitare) conectată la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile;

¹ Comunicarea Comisiei nr. 2016/C-262/01 privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la art. 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 262/19.07.2016;

- instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile de energie - instalația de producere a energiei electrice la care va fi direct conectată instalația de stocare pentru care se solicită finanțare și care cel târziu până la momentul semnării contractului de finanțare este pusă sub tensiune finală, situație dovedită prin certificatul de racordare și documentul doveditor pentru punerea sub tensiune finală;

1.2. Perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Prin prezentul ghid se detaliază procedura concurențială pentru finanțarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii) conectate la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile, inclusiv centrale hidroelectrice, corelată cu obiectivele FM și în limita bugetului alocat.

Acordarea ajutoarelor de stat în cadrul acestei operațiuni se va face în baza art. 41 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea art. 107 și 108 din tratat, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulamentul*.

Lansarea apelului de proiecte se va derula în urma publicării pe site-ul Ministerului Energiei a unui anunț dedicat care va cuprinde toate detaliile aferente derulării apelului. Cererile de finanțare împreună cu toate anexele solicitate prin prezentul ghid se vor depune prin platforma electronică dedicată FM, **MySMIS 2021** ce poate fi accesată la adresa <https://mysmis2021.gov.ro/>.

Atenție!

Proiectele depuse în afara perioadei de depunere, stabilită prin anunțul publicat pe pagina web a Ministerului Energiei, vor fi respinse automat.

De asemenea, proiectele care vor fi identificate ca fiind depuse cu ajutorul unor programe automate vor fi excluse.

În situația în care, ulterior depunerii Cererii de finanțare, solicitantul aduce modificări în ceea ce privește:

- Structura acționariatului sau, după caz, a asociaților din cadrul solicitantului,
 - Imobilul pe care se amplasează investiția,
 - Capacitatea nouă de stocare prevăzută în documentația depusă la cererea de finanțare,
- Ministerul Energiei va respinge cererea de finanțare.

Ministerul Energiei în calitatea sa de autoritate națională de implementare a Fondului pentru modernizare poate prelungi termenul de depunere în funcție de solicitările primite sau alte considerente.

1.3. Acțiunile și activitățile finanțabile

1.3.1. Acțiunile finanțabile

În cadrul acestei proceduri de ofertare concurențială, vor putea fi finanțate proiecte care au ca obiectiv implementarea unei capacități noi de stocare a energiei electrice în spatele contorului (baterii), conectată la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile. În acest sens, se vor finanța investiții care pot viza stocarea energiei din următoarele surse:

- Exclusiv energie din instalația de producere a energiei din surse regenerabile la care este conectată direct;
- Mix energie din instalația de producere a energiei din surse regenerabile la care este legată direct și energie extrasă din SEN, cu respectarea condiției ca instalația de stocare finanțată să absoarbă anual minimum 75% din energia sa din instalația de producere a energiei din surse regenerabile la care este conectată direct.

Atenție!

Nu sunt eligibile la finanțare:

- Proiectele prin care este propusă înlocuirea de capacități vechi de stocare a energiei electrice;
- Proiecte care reprezintă proiecte combinate de producție de energie din surse regenerabile și de stocare (în spatele contorului), sau în cazul în care capacitatea de stocare nu este conectată la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile
- Proiectele care propun capacități de stocare în baterii care utilizează tehnologii pe bază de plumb, NiCd sau NiMH;
- Proiectele care vizează stocarea energiei exclusiv extrasă din SEN;
- Proiectele care au beneficiat de finanțare pentru sisteme de stocare energie electrică din alte programe de finanțare nerambursabile;
- Proiectele depuse în parteneriat.

1.3.2. Activitățile finanțabile

Următoarele activități prevăzute în proiect sunt eligibile:

- a) Achiziționarea de instalații/echipamente noi pentru construirea de capacități noi de stocare a energiei electrice;
- b) Construcții care fac obiectul proiectului de stocare a energiei electrice.

Atenție!

În scopul asigurării unei identități vizuale armonioase și pentru respectarea unitară a regulilor privind vizibilitatea, beneficiarii vor trebui să aplice cel puțin măsurile minime obligatorii din cadrul Regulamentului (UE) nr. 2020/1001 al Comisiei din 9 iulie 2020, cu modificările și completările ulterioare și din Manualului de identitate vizuală elaborat de Ministerul Energiei și publicat pe site-ul instituției la adresa <https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2023/11/Manualul-de-Identitate-Vizuala-pentru-Fondul-pentru-modernizare-MIV-FM.pdf>.

1.4. Tipuri de solicitanți

Solicitanții eligibili sunt:

Operatorii economici de tip Societăți (microîntreprinderi, întreprinderi mici, mijlocii și întreprinderi mari, **exclusiv** întreprinderi nou înființate), precum și regiile autonome, legal constituite în conformitate cu legislația națională sau în conformitate cu legislația specifică din statul membru a cărei naționalitate o dețin și înregistrate la ONRC în România până la data primei plăți din ajutorul de stat acordat.

Nu sunt eligibili solicitanții care își desfășoară activitatea în sectorul pescuitului și acvaculturii.

La momentul depunerii cererii de finanțare, solicitantul trebuie să dețină dreptul real (ex: proprietate, suprafață, uzufruct, administrare, concesiune etc.) asupra instalației de producere a energiei electrice din surse regenerabile la care va fi direct conectată instalația de stocare pentru care se solicită finanțare și să facă cel puțin dovada obținerii Notificării de punere sub tensiune pentru perioada de probă de la operatorul de rețea relevant, iar în etapa de contractare este obligatorie depunerea Certificatului de racordare și a documentului doveditor pentru punerea sub tensiune finală a instalației de producere.

1.5. Indicatori

Toate proiectele vor demonstra contribuția la indicatorul de rezultat, respectiv:

ID	Indicatori obligatorii la nivel de proiect	Unitate de măsură
Indicatorul I.1	Capacitatea nou instalată de stocare a energiei electrice	MWh
Indicatorul I.2	Energia absorbită anual de instalația de stocare, de cel puțin 75 % din instalația de producție de energie din surse regenerabile la care este conectată direct	%

Notă: Valoarea capacității nou instalată de stocare a energiei electrice va fi rotunjit și prezentat cu 2 cifre după virgulă.

Formula de calcul I.1: Capacitate nou instalată de stocare a energiei electrice, exprimată în

MWh în anul ulterior finalizării proiectului.

Formula de calcul I.2: Energia absorbită din instalația de producție de energie din surse regenerabile la care este conectată instalația de stocare (MWh)/energia totală absorbită (MWh) * 100 (%)

De exemplu: Instalația de stocare absoarbe anual 10.000 MWh. Din aceștia, minim 7.500 MWh trebuie să provină din instalația de producere a energiei electrice din surse regenerabile la care este conectată direct stocarea.

Pentru verificarea îndeplinirii acestui indicator solicitantul va prezenta în etapa de monitorizare un raport anual de audit electroenergetic, care va cuprinde inclusiv calculul emisiilor de gaze cu efect de seră reduse/evitate ca urmare a implementării investiției. Pentru calculul emisiilor se va utiliza factorul specific de emisii de 0,6177 tCO₂/MWh.

Capacitatea nou instalată trebuie să poată să fie contorizată și monitorizată separat.

1.6. Alocarea stabilită pentru procedura de ofertare concurențială

Bugetul total estimat al apelului este echivalentul în lei a sumei de **150.000.000 euro** și reprezintă sume nerambursabile din Fondul pentru modernizare.

În cazul în care bugetul schemei de ajutor de stat nu se consumă integral după prezentul apel, Ministerul Energiei va organiza o nouă procedură de ofertare concurențială pentru suma rămasă neutilizată.

1.7. Valoarea maximă a finanțării din Fondul pentru modernizare

Pentru proiectele finanțate prin procedura de ofertare concurențială pentru sprijinirea investițiilor în noi capacități de stocare a energiei electrice produse din surse regenerabile intensitatea ajutorului de stat acordat din bugetul FM este de până la 100% din cheltuielile eligibile. Categoriile de cheltuieli eligibile sunt prevăzute în Anexa nr. 4 la prezentul ghid. Costurile de operare nu sunt eligibile.

Ulterior încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu va mai putea primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului sub sancțiunea rezilierii Contractului de finanțare și a returnării sumelor rambursate.

Ajutorul de stat se acordă în lei sub forma rambursării cheltuielilor eligibile efectuate și **nu poate depăși 100% din cheltuielile eligibile ale proiectului și 10 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect**, echivalent în lei la cursul InforEuro din luna anterioară deschiderii procedurii de ofertare concurențială, respectiv, 1 euro = 4,9764 lei.

Valoarea ajutorului de stat solicitat nu depășește 10.000.000 de euro per întreprindere, indiferent de numărul de oferte depuse (echivalent în lei la cursul InforEuro din luna anterioară deschiderii procedurii de ofertare concurențială).

De asemenea, **ajutorul de stat solicitat este de maximum 100.000 EUR per MWh de stocare instalat;**

Diferența până la valoarea totală a proiectului se acoperă de către beneficiar. Acesta trebuie să aducă o contribuție financiară pentru diferența până la totalul costurilor proiectului fie

din resurse proprii, fie din surse atrase, sub o formă care să nu facă obiectul niciunui ajutor de stat.

Pentru a stabili contribuția proprie și a determina quantumul maxim al ajutorului de stat pe care îl poate solicita, solicitantul va avea în vedere, la întocmirea bugetului proiectului, condițiile de eligibilitate a cheltuielilor (a se vedea Anexa nr. 4 - Categoriile de cheltuieli indicative) și intensitatea ajutorului de stat menționat mai sus.

Cererile de finanțare depuse se vor ordona în funcție de punctajul obținut conform grilei de evaluare tehnico- economică, prezentată în Anexa nr. 2.2.

1.8. Ajutor de stat

Sprrijinul financiar se va acorda solicitanților eligibili în conformitate cu regulile ajutorului de stat în baza prevederilor art. 41 - ***Ajutoarele pentru investiții destinate promovării producției de energie din surse regenerabile, a hidrogenului produs din surse regenerabile de energie și a cogenerării de înaltă eficiență*** din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat și în conformitate cu prevederile Schemei de ajutor de stat privind sprijinirea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii) cu finanțare din Fondul pentru modernizare, exceptată de la notificarea ajutorului de stat, aprobată prin Ordinul ministrului energiei.

Valoarea ajutorului de stat nu poate depăși 100% din cheltuielile eligibile ale proiectului și **10 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect**, echivalentul în lei la cursul InforEuro din luna anterioară deschiderii procedurii de ofertare concurențială, respectiv 1 euro= 4,9764lei.

Solicitanții de finanțare vor completa Anexa 1.a referitoare la conformitatea cu regulile de ajutor de stat.

O întreprindere, astfel cum este definită la Capitolul 1.1.1 *Definiții*, poate depune unul sau mai multe proiecte, în limita sumei de 10 milioane euro pe întreprindere, pe proiect.

Potențialii beneficiari pot depune proiecte doar individual.

Condițiile ce trebuie respectate din punct de vedere al conformării cu prevederile legale referitoare la ajutorul de stat sunt următoarele:

Ajutorul nu se acordă unei întreprinderi care se află în dificultate în conformitate cu prevederile art. 2 pct. 18 din Regulament, cu modificările și completările ulterioare.

Întreprinderea în dificultate înseamnă o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

(a) În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată [alta decât un IMM care există de mai puțin de 3 ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) litera (b) și care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat], atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care

depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți comerciale menționate în anexa I la Directiva (UE) 2013/34 a Parlamentului European și a Consiliului (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

(b) În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății [alta decât un IMM care există de mai puțin de trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM care îndeplinește condiția prevăzută la articolul 21 alineatul (3) litera (b) și care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat], atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva (UE) 2013/34.

(c) Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

(d) Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

(e) În cazul unei întreprinderi care nu este un IMM, atunci când, în ultimii doi ani:

1. raportul datorii/capitaluri proprii al întreprinderii este mai mare de 7,5; și
2. capacitatea de acoperire a dobânzilor calculată pe baza EBITDA se situează sub valoarea 1,0.

În acest sens, solicitantul va prezenta o declarație pe propria răspundere, conform Anexei 6 la prezentul ghid.

1. Efectul stimulat și principiul demarării lucrărilor

În conformitate cu art. 2, alin. 23 și art. 6, alin. 1 și 2 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, ajutoarele de stat pentru proiecte care vizează investiții în capacități noi de stocare vor fi acordate doar în cazul în care acestea au efect stimulat și respectă principiul demarării lucrărilor.

„Efectul stimulat” înseamnă prezentarea de către solicitant furnizorului de ajutor de stat a unei cereri de finanțare înainte de demararea lucrărilor la proiectul sau la activitatea respectivă.

Cererea de finanțare conține cel puțin următoarele informații:

- denumirea ofertantului și dimensiunea întreprinderii;
- descrierea proiectului, inclusiv data începerii și a finalizării acestuia (data finalizării nu va depăși data stabilită în cadrul fiecărei proceduri de ofertare concurențială, respectiv în cadrul acestui apel data de 31.12.2029);
- obiectivele proiectului, indicatorii și rezultatele așteptate;
- localizarea proiectului;
- bugetul proiectului;

- lista cheltuielilor aferente proiectului (eligibile și neeligibile);
- valoarea ajutorului de stat solicitat pentru proiect, inclusiv valoarea ajutorului de stat solicitat în euro/MWh, valoare ce va reprezenta criteriul de selecție în cadrul procedurii de ofertare concurențială.

La cererea de finanțare se va anexa obligatoriu studiul de fezabilitate întocmit conform H.G. nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare.

„**Demararea lucrărilor**” înseamnă fie demararea lucrărilor de construcții în cadrul investiției, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de comandă pentru echipamente sau oricare alt angajament prin care investiția devine ireversibilă, în funcție de care are loc primul. Cumpărarea de terenuri și lucrările pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor/autorizațiilor și realizarea studiilor de fezabilitate, nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor. În cazul preluărilor de întreprinderi, „demararea lucrărilor” corespunde datei dobândirii activelor direct legate de unitatea preluată.

Solicitanții vor avea în vedere justificarea efectului stimulat al finanțării solicitate și respectarea principiului privind demararea lucrărilor pentru proiectul propus spre finanțare.

Activitățile proiectului nu vor fi începute înainte de data depunerii Cererii de finanțare la Ministerul Energiei, cu excepția obținerii terenurilor și lucrărilor pregătitoare, cum ar fi obținerea avizelor și autorizațiilor și realizarea studiilor de fezabilitate (și a studiilor tehnice stabilite de standarde și normative pentru pregătirea proiectului), care nu sunt considerate drept demarare a lucrărilor.

Solicitantul va completa în acest sens Declarația privind conformitatea cu regulile ajutorului de stat (Anexa 1.a).

Solicitanții de ajutor de stat vor explica în cadrul Cererii de finanțare ce s-ar întâmpla în absența ajutorului de stat și anume situația în care investițiile propuse prin proiect nu s-ar realiza.

Din momentul depunerii Cererii de finanțare la ME solicitantul poate începe activitățile proiectului.

Dacă activitățile proiectului încep anterior depunerii Cererii de finanțare la Ministerul Energiei (cu excepția celor care nu sunt considerate de demarare a lucrărilor), proiectul va fi exclus din procedura de ofertare concurențială.

Atenție !

Având în vedere caracterul concurențial al acestei proceduri de ofertare, reiterăm faptul că depunerea Cererii de finanțare nu implică automat selectarea acesteia spre finanțare, astfel încât, Cererea de finanțare ce nu va fi selectată spre finanțare în urma procesului de evaluare dar care a demarat activitățile proiectului se va regăsi în imposibilitatea conformării cu principiul ”demararea lucrărilor” în perspectiva depunerii în cadrul unei alte proceduri de ofertare concurențială cu finanțare publică.

2. Cumulul ajutorului de stat

Pentru același beneficiar și aceleași cheltuieli eligibile, ajutorul de stat acordat nu se poate cumula cu niciun alt ajutor de stat acordat, inclusiv de minimis.

3. Costuri eligibile

Costurile eligibile sunt costurile de investiții, astfel cum sunt prevăzute în Anexa 4, la care se aplică intensitatea ajutorului de stat, precizată la secțiunea 1.7 de mai sus.

Ulterior încheierii contractului de finanțare, beneficiarul nu va mai putea primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii Contractului de finanțare și a returnării sumelor rambursate.

În cazul în care Beneficiarul nu se încadrează cu finalizarea proiectului în perioada de eligibilitate a cheltuielilor va rambursa sumele obținute din Fondul pentru modernizare.

CAPITOLUL 2. REGULI PENTRU ACORDAREA FINANȚĂRII

Verificarea administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare depuse în cadrul apelului de proiecte va presupune următoarele aspecte:

- se verifică dacă Cererea de finanțare a fost depusă în condițiile specificate în prezentul ghid;
- se are în vedere verificarea completării cererii de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și respectarea criteriilor de eligibilitate menționate în prezentul ghid;
- se verifică îndeplinirea criteriilor din grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității Cererii de finanțare (Anexa 2.1), respectiv:
 - eligibilitatea solicitantului - se va verifica dacă solicitantul îndeplinește criteriile prevăzute în prezentul ghid;
 - eligibilitatea proiectului - se va verifica dacă proiectul și activitățile sale îndeplinesc criteriile prevăzute în prezentul ghid și respectă legislația națională și europeană;
 - eligibilitatea cheltuielilor - se vor verifica cheltuielile eligibile cuprinse în bugetul proiectului.

2.1. Eligibilitatea solicitantului

Solicitanții trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții de natură instituțională, legală și financiară:

- a) Solicitantul are personalitate juridică, este legal constituit în conformitate cu legislația națională sau în conformitate cu legislația specifică din statul membru a cărei naționalitate o deține și înregistrat la ONRC în România până la data primei plăți din ajutorul de stat acordat:

Se probează prin:

- ✓ *Actul constitutiv/Statutul/actul normativ de înființare sau documente echivalente cu traducere autorizată și Certificatul constatator eliberat de Oficiul Național al Registrului Comerțului (emis cu maximum 30 zile înainte de depunerea Cererii de finanțare), după caz, valabile la data depunerii Cererii de finanțare.*

Notă: Depunerea certificatului constatator este obligatorie odată cu depunerea cererii de finanțare pentru solicitanții deja înscriși la ONRC din România.

- b) Solicitantul își desfășoară activitatea într-un sector eligibil;
- ✓ documente care atestă constituirea legală a solicitantului (actul constitutiv/Statutul/actul normativ de înființare, alte documente de înființare echivalente cu traducere autorizată, valabile la data depunerii cererii de finanțare)
 - ✓ Certificatul constatator (emis cu maximum 30 zile înainte de depunerea Cererii de finanțare) eliberat de Oficiul Național al Registrului Comerțului, pentru solicitanții deja înscriși la ONRC din România la data depunerii cererii de finanțare.
 - ✓ Declarația privind tipul întreprinderii (Anexa 8).
- c) Solicitantul se încadrează într-una dintre categoriile: microîntreprindere/întreprindere mică/întreprindere mijlocie/întreprindere mare (exclusiv întreprinderi nou-înființate)/regii autonome.
- ✓ *Solicitantul (exclusiv regiile autonome) va completa Anexa nr. 8 Declarația privind tipul întreprinderii (din care să reiasă încadrarea într-o anumită categorie);*

Încadrarea solicitanților în întreprinderi (microîntreprindere, mică, mijlocie, mare,) se va face în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM, cu modificările și completările ulterioare și ale Anexei I a Regulamentului (UE) nr. 651/2014, având în vedere inclusiv identificarea întreprinderilor partenere și/sau legate cu întreprinderea solicitantă, astfel:

- Categoria întreprinderii se va stabili luând în considerare datele întreprinderilor (număr de angajați, cifra de afaceri netă, rezultat anual al bilanțului contabil) din ultimul exercițiu financiar pentru care s-au depus și s-au înregistrat situațiile financiare la organul fiscal competent, cu mențiunea că statutul de microîntreprindere sau de IMM se pierde sau se dobândește numai dacă întreprinderea respectivă a depășit pragurile legale pe parcursul a 2 exerciții financiare consecutive (se vor analiza și datele întreprinderii pe exercițiile financiare precedente).
- Metoda de calcul a datelor unei întreprinderi în cazurile în care aceasta este parteneră și/sau legată cu o altă întreprindere, prezentată în lege, se va realiza în conformitate cu prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și a Ghidului privind definirea IMM-

urilor, elaborat de Comisia Europeană (varianta revizuită în 2015), disponibil la adresa: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=celex%3A32003H0361>.

d) Solicitantul **nu** se încadrează într-una din situațiile de mai jos:

1. este în incapacitate de plată/este în stare de insolvență conform prevederilor legale în vigoare aplicabile;
2. este în stare de faliment, lichidare, are afacerile conduse de un administrator judiciar sau activitățile sale comerciale sunt suspendate ori face obiectul unui aranjament cu creditorii, sau este într-o situație similară cu cele anterioare, reglementată prin lege, ori face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa în stare de faliment, lichidare, conducerea afacerilor de un administrator judiciar, conform prevederilor legale în vigoare aplicabile;
3. nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, conform prevederilor legale în vigoare aplicabile;
4. este declarat într-o situație gravă de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice și/sau a obligațiilor asumate printr-un contract/acord de finanțare din fonduri publice, conform prevederilor legale în vigoare aplicabile;
5. solicitantul/reprezentantul legal al solicitantului a suferit condamnări definitive din cauza unei conduite profesionale îndreptată împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata;
6. pentru solicitant și/sau reprezentantul legal s-a stabilit printr-o hotărâre judecătorească definitivă sau printr-o decizie administrativă definitivă că aceștia se fac vinovați de abatere profesională gravă deoarece au încălcat actele normative cu putere de lege și normele administrative sau standardele etice aplicabile sectorului profesional din care face parte persoana sau entitatea ori deoarece se fac vinovați de o conduită abuzivă care îi afectează credibilitatea profesională, atunci când o astfel de conduită trădează o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă, în sensul art. 136 alin. (1) lit. c) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;
7. pentru solicitant și/sau reprezentantul legal s-a stabilit printr-o hotărâre judecătorească definitivă că aceștia se fac vinovați de comiterea de infracțiuni pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale, spălare de bani și finanțarea terorismului sau în alte activități ilegale, în sensul art. 136 alin. (1) lit. d) și următoarele din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr.

541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;

8. solicitantul/reprezentantul legal al solicitantului a fost subiectul unei judecăți de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
9. face obiectul unui ordin de recuperare neexecutat în urma unei decizii anterioare a Consiliului Concurenței sau a Comisiei Europene, a unui furnizor/administrator de ajutor de stat sau a instanței, prin care un ajutor de stat a fost declarat ilegal și incompatibil cu piața internă;
10. este o "întreprindere în dificultate" în înțelesul algoritmului de verificare aferent prezentei, conform prevederilor art.2 pct.18 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

Se probează prin:

- ✓ Declarația pe propria răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria "întreprindere în dificultate" (Anexa 6)
- ✓ Declarația unică (Anexa 3);
- ✓ Declarație privind conformitatea cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Anexa 1.a);

În cazul selecției proiectului, la precontractare se va proba îndeplinirea obligațiilor de la litera d) punctul 3) prin certificatul de atestare fiscală emis de ANAF și de Direcția locală de taxe și impozite, aflate în termenul de valabilitate, conform formatului specific pentru solicitarea de finanțare prin fonduri europene nerambursabile. În aceste certificate, solicitantul nu trebuie să figureze cu datorii la ANAF sau direcția/direcțiile locale de taxe și impozite (pentru sediul social și pentru punctul de lucru/sediu secundar în care se implementează proiectul).

De asemenea, la precontractare vor fi probate alte obligații prin Cazier fiscal al solicitantului (persoană juridică) și Cazier judiciar al reprezentantului legal, aflate în termenul de valabilitate. Dacă în cazierul fiscal sunt înscrise fapte, de orice natură, proiectul va fi respins în precontractare. În cazul cazierului judiciar, dacă sunt înscrise fapte de natura celor de la litera d), punctele 5, 6, și 7, proiectul va fi respins în precontractare.

În ceea ce privește obligațiile fiscale restante se vor avea în vedere prevederile legale în vigoare, respectiv art. 157 din Codul de Procedură Fiscală din iulie 2015 (Legea 207/2015) cu modificările și completările ulterioare.

- e) Solicitantul demonstrează *capacitate financiară* pentru susținerea implementării proiectului, prin indicatorul de solvabilitate, respectiv prin raportul dintre Datorii totale și Capitaluri proprii care trebuie să fie pozitiv și mai mic de 7,5 în ultimele două exerciții financiare;

Se probează cu:

- ✓ *Bilanțul contabil (consolidat unde este cazul) auditat/semnat de cenzori dacă acest lucru este solicitat de legislația în vigoare, depus și înregistrat la organul fiscal competent, pentru ultimele 3 exerciții financiare încheiate, anterioare anului de depunere a Cererii de finanțare în corelare cu secțiunea Capacitate solicitant din aceasta;*
- ✓ *Contul de profit și pierdere și datele informative (consolidat unde este cazul) auditat/semnat de cenzori dacă acest lucru este solicitat de legislația în vigoare, însoțit de lista entităților incluse în consolidare, pentru ultimul exercițiu financiar încheiat, anterior anului de depunere a Cererii de finanțare, în corelare cu secțiunea Capacitate solicitant din aceasta;*
- ✓ *Documente de confirmare/alocare a contribuției solicitantului (de ex: Hotărârea AGA/CA/Asociaților/Asociatului Unic al societății) privind asigurarea cofinanțării proiectului și acoperirea contravalorii cheltuielilor altele decât cele eligibile (care să cuprindă cel puțin, dar fără a se limita la, denumirea proiectului, valoarea totală, din care eligibilă și neeligibilă, indicatorii tehnico-economici ai proiectului);*
- ✓ *Declarația unică (Anexa 3) din care să reiasă că acesta va asigura resursele financiare necesare implementării optime a proiectului.*

Dacă solicitantul nu îndeplinește criteriul privind indicatorul de solvabilitate, trebuie să prezinte la depunerea cererii de finanțare o scrisoare de confort emisă de o instituție bancară sau nebancară din România/alte state membre ale Uniunii Europene, autorizată de BNR.

Atenție!

Scrisoarea de confort va cuprinde obligatoriu următoarele mențiuni:

“(instituție bancară sau nebancară) confirmă faptul că pentru proiectul depus de solicitanta ... (se va menționa denumirea completă a proiectului) a fost aprobată o facilitate de creditare în sumă de ... (se va menționa suma în cifre și în litere și aceasta va acoperi integral suma aferentă cofinanțării și cheltuielilor neeligibile).

Prezenta scrisoare servește ca document justificativ care atestă existența sursei de finanțare a solicitantului pentru asigurarea cofinanțării și a cheltuielilor neeligibile pentru proiectul anterior menționat.

Întreprinderile cu activitate de mai puțin de 3 ani vor depune documentele privind capacitatea financiară pentru exercițiile financiare încheiate.

f) Solicitantul justifică necesitatea finanțării proiectului prin ajutor de stat

Se probează prin:

- *Declarație privind Conformitatea cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Anexa 1.a)*
- *Declarația unică (Anexa 3);*

Sub rezerva prevederilor articolelor 56 și 57 din Legea nr. 129 din 11 iulie 2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului modificată și completată prin Legea 315/2021, persoanele juridice supuse obligației de înregistrare în Registrul Comerțului au, totodată, obligația actualizării informațiilor de fiecare dată când are loc o modificare a acestora, sub rezerva aplicării sancțiunilor contravenționale și a dizolvării societății.

2.2. Eligibilitatea proiectului

Proiectele depuse în cadrul măsurii *Sprijinirea investițiilor în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice (baterii) cu finanțare din Fondul pentru modernizare* din cadrul Programul-cheie 1: *Surse regenerabile de energie și stocarea energiei* aferent Fondului pentru modernizare în România trebuie să respecte următoarele condiții:

- a) Proiectul se încadrează în categoriile de acțiuni finanțabile menționate în prezentul Ghid;
 - ✓ *A se vedea secțiunile Obiectivele proiectului, Descrierea proiectului și Activități previzionate, secțiunea Studiu de Fezabilitate din Cererea de finanțare.*
- b) Proiectul cuprinde activități eligibile din cele enumerate la secțiunea Activități finanțabile din prezentul ghid;
- c) Proiectul este implementat pe teritoriul României;
 - ✓ *Se probează prin secțiunea Localizare proiect din Cererea de finanțare*
- d) Proiectul trebuie să vizeze construirea unei instalații de stocare a energiei electrice de tipul „în spatele contorului” conectată la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile, inclusiv centrale hidroelectrice;
Se probează prin:
 - ✓ *Cererea de finanțare - Secțiunea Descriere investiție și Studiul de fezabilitate*
- e) Perioada de implementare a proiectului se încadrează în perioada de eligibilitate a cheltuielilor, respectiv între data la care solicitantul depune Cererea de finanțare la ME și data preconizată de finalizare a proiectului, nu mai târziu de 24 de luni de la semnarea contractului de finanțare și de 31.12.2029, cu respectarea principiului „demararea lucrărilor” prevăzut la art. 2 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014. Anumite activități legate de proiect (ex: proiectare (Studiul de prefezabilitate, studiul de fezabilitate, proiectul tehnic etc.) achiziția de teren etc. pot fi realizate înainte de data de început a eligibilității, respectiv data la care solicitantul depune cererea de finanțare la Ministerul Energiei, însă acestea nu vor fi eligibile pentru rambursarea din Fondul pentru modernizare;
 - ✓ *A se vedea secțiunea Activități previzionate din Cererea de finanțare*
- f) Proiectul respectă principiul „efectului stimulat” conform prevederilor art. 6 alin. 1 și 2 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014;
 - ✓ *Se probează prin Declarația privind conformitatea cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (Anexa 1.a)*
 - ✓ *Declarația unică (Anexa 3)*
- g) Durata de implementare a proiectului nu depășește 24 de luni de la semnarea contractului de finanțare și data de 31.12.2029;
 - ✓ *A se vedea secțiunea Activități previzionate din Cererea de finanțare.*
- h) Valoarea ajutorului de stat solicitat nu depășește 100% din costurile eligibile ale

proiectului. De asemenea, nu depășește 10 milioane EUR pe întreprindere, pe proiect (echivalent în lei la cursul InforEuro din luna anterioară deschiderii procedurii de ofertare concurențială);

✓ *A se vedea secțiunea Bugetul proiectului din Cererea de finanțare și Anexa 7.*

i) Proiectul a fost aprobat de către solicitant în condițiile legislației aplicabile;

Se probează prin:

✓ *documentele de aprobare a proiectului, în conformitate cu prevederile legale în vigoare (după caz, Hotărâre CA/AGA/HG/altele asemenea care să angajeze instituția, după caz, care să cuprindă cel puțin, denumirea proiectului, valoarea totală (din care eligibilă și neeligibilă), indicatorii tehnico-economici ai proiectului, asigurarea cofinanțării proiectului și acoperirea contravalorii cheltuielilor neeligibile);*

j) Proiectul respectă reglementările naționale și comunitare privind eligibilitatea cheltuielilor, promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie, dezvoltarea durabilă, achizițiile publice, informare și publicitate, precum și orice alte prevederi legale aplicabile fondurilor europene;

- *A se vedea Secțiunea A din Declarația unică a solicitantului (Anexa 3),*
- *Planul de informare și publicitate, care se va elabora luând în considerare măsurile minime obligatorii din Manualul de identitate vizuală, publicat pe site-ul ME și care va cuprinde, fără a se limita la, activitățile ce vor fi derulate, bugetul alocat acestora, etc.*

k) Investiția/investițiile nu a/au mai beneficiat de finanțare din fonduri publice, cu excepția studiilor preliminare (notă conceptuală, studiul de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție, alte studii etc.);

Se probează prin:

- *Secțiunile C din Declarația unică a solicitantului (Anexa 3).*

l) Bugetul proiectului respectă formatul prestabilit în Anexa 7, respectă indicațiile privind încadrarea în categoriile de cheltuieli, conform prevederilor Ghidului și a Anexei 4, sunt indicate sursele de finanțare ale investiției și este corelat cu devizul general din Studiul de fezabilitate;

Se probează prin:

- *Anexa 7 - Bugetul Proiectului;*
- *Secțiunea Buget din Cererea de finanțare și încadrarea în categoriile de cheltuieli din Anexa 4*

m) Proiectul are avizul tehnic de racordare (ATR) pentru locul de producere, cu *instalatie de stocare*;

Se probează prin:

- *ATR pentru locul de producere cu instalatie de stocare*

Notă:

Depunerea avizului tehnic de racordare nu este obligatorie odată cu depunerea Cererii de finanțare, dar este obligatorie la încheierea contractului de finanțare.

n) Terenurile/imobilele necesare realizării investiției sunt puse la dispoziția proiectului,

iar construcția acesteia este posibilă;

În acest sens se va demonstra dreptul de folosință prin deținerea unui drept real (ex: act de proprietate/contract de concesiune/ superficiei/ administrare etc.), asupra terenului unde se face investiția, valabil cel puțin 5 ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului. În plus, unde dreptul de proprietate nu este obligatoriu se va prezenta acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil.

În plus, terenurile:

- o sunt disponibile pentru investiții;*
- o suprafața terenului este acoperitoare pentru investiția propusă;*
- o sunt libere de sarcini în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului de proprietate, astfel încât proprietarul să poată realiza activitățile proiectului;*
- o nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică;*
- o nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun*

Se probează prin:

- *Orice document/înscris care atestă deținerea unui drept real de folosință (ex: act de proprietate/contract de concesiune/superficie/administrare etc.), asupra imobilului (teren și/sau clădire) unde se face investiția, valabil cel puțin 5 ani de la data previzionată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului. În plus, unde dreptul de proprietate nu este deținut de beneficiar se va prezenta și acordul proprietarilor asupra terenurilor private unde accesul se face conform prevederilor Codului civil;*
- *Dovada inițierii demersului de obținere a dreptului de folosință, în situația în care solicitantul nu prezintă documentele mai sus enumerate (la depunerea Cererii de finanțare);*
- *Extras de carte funciară, nu mai vechi de 30 de zile, în care este intabulat dreptul real de folosință, care să probeze că terenul este liber de orice sarcini (în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului de proprietate, astfel încât proprietarul să poată realiza activitățile proiectului), că nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică, că nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun;*

În situația în care instalația de stocare se instalează pe un teren care este grevat de ipotecă constituită în scopul realizării proiectului, aplicantul va depune, la contractarea proiectului, o scrisoare din partea instituției creditoare conform căreia aceasta este de acord cu realizarea investiției și se angajează că nu va executa terenul respectiv și investiția finanțată din Fondul pentru modernizare pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la punerea proiectului în exploatare (Anexa 11 la Ghid).

- *Plan de amplasament pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului (la depunerea Cererii de finanțare);*
- *Certificat de urbanism sau răspunsul autorității competente pentru emiterea acestuia, în termen de valabilitate;*
- *Secțiunea A din Declarația unică a solicitantului din Anexa 3, referitoare la disponibilitatea terenurilor pe care se vor realiza investițiile.*

La semnarea contractului de finanțare (în cazul selectării Cererii de finanțare aferente proiectului pentru finanțare), solicitantul va face dovada deținerii dreptului de folosință conferit de un drept real asupra terenului (ex: dreptul de proprietate / concesiune / suprafață / administrare etc.), pentru imobilele (teren și/sau clădiri) care fac obiectul proiectului pentru care la Cererea de finanțare au fost depuse acte prevăzute de lege pentru inițierea demersului de obținere a acestor drepturi.

În cazul proiectelor ce vor fi amplasate pe terenuri agricole situate în extravilan, având categoria de folosință arabil, pășune, vii și livezi, precum și pe cele amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, solicitanții vor prezenta în etapa de precontractare documente doveditoare privind clasa a III-a, a IV-a și a V-a de calitate a terenului, respectiv studiul pedologic și agrochimic. Totodată, solicitanții vor avea în vedere îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 92 alin. (2) lit. j) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru proiectele care vizează amplasarea investiției pe terenuri situate în extravilan de tip agricol, solicitantul are obligația să depună dovada scoaterii din circuitul agricol și autorizația de construire precum și un extras de carte funciară relevant, dar nu mai târziu de 1 an de la data încheierii contractului de finanțare sau, după caz, înainte de prima cerere de prefinanțare sau de prima cerere de rambursare.

o) Valoarea ajutorului de stat solicitat per MWh instalat de stocare este de maximum 100.000 euro.

p) Instalația de stocare propusă spre finanțare este legată direct la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile.

Se probează cu:

- Certificatul de racordare a instalației de producere a energiei electrice din surse regenerabile
- Secțiunea A din Anexa 3 - Declarația unică la Ghidul Solicitantului

q) Capacitatea de stocare absoarbe anual cel puțin 75 % din energia sa din instalația de producție de energie din surse regenerabile la care este conectată direct.

Se probează cu:

- Secțiunea A din Anexa 3 - Declarația unică la Ghidul Solicitantului
- Secțiunea indicatori prestabiliți din Cererea de finanțare și din Studiul de fezabilitate

r) Proiectul nu face parte din categoria:

- Proiectelor prin care este propusă înlocuirea de capacități vechi de stocare a energiei electrice;
- Proiectelor care reprezintă proiecte combinate de energie din surse regenerabile și de

stocare (în spatele contorului), sau în cazul în care capacitatea de stocare nu este conectată la o instalație existentă de producere a energiei din surse regenerabile.

- Proiectelor care propun capacități de stocare în baterii care utilizează tehnologii pe bază de plumb, NiCd sau NiMH;
- Proiectelor care vizează stocarea energiei exclusiv extrasă din SEN;
- Proiectelor care au beneficiat de finanțare pentru sisteme de stocare energie electrică din alte programe de finanțare nerambursabile;
- Proiectelor depuse în parteneriat.

Se probează cu:

- *Declarația unică (Anexa 3 la Ghidul solicitantului)*
- *Studiul de Fezabilitate*
- *Cererea de finanțare*

2.3. Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală:

- Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, privind înființarea Fondului pentru modernizare;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1001 al Comisiei din 9 iulie 2020 de stabilire a unor norme detaliate de aplicare a Directivei 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește funcționarea Fondului pentru modernizare care sprijină investițiile în vederea modernizării sistemelor energetice și a îmbunătățirii eficienței energetice a anumitor state membre ale Uniunii Europene, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul (UE, Euratom) nr. 2018/1.046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1.296/2013, (UE) nr. 1.301/2013, (UE) nr. 1.303/2013, (UE) nr. 1.304/2013, (UE) nr. 1.309/2013, (UE) nr. 1.316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 376/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- HG 907/2016 *privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice*, cu modificările și completările ulterioare;
- Schema de ajutor de stat aprobată prin Ordin al ministrului energiei.

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin FM, toate cheltuielile trebuie să respecte prevederile reglementărilor de mai sus, să corespundă obiectivelor FM, să fie indispensabile

atingerii obiectivelor proiectului, să fie incluse în cererea de finanțare aprobată și defalcate în bugetul prezentat în Cererea de finanțare.

Cheltuielile eligibile pentru rambursare sunt efectuate în perioada de eligibilitate, respectiv între data la care solicitantul depune Cererea de finanțare la ME și data de finalizare a proiectelor, care nu poate depăși de 24 de luni de la semnarea contractului de finanțare și data de 31.12.2029.

Nu sunt eligibile următoarele tipuri de cheltuieli (enumerarea nefiind exhaustivă):

- cheltuieli aferente contribuției în natură
- cheltuieli cu amortizarea
- cheltuieli cu obținerea terenurilor
- cheltuieli aferente achiziției de bunuri sub forma leasingului
- cheltuieli cu închirierea, altele decât cele prevăzute la cheltuielile generale de administrație
- cheltuieli cu achiziția de mijloace de transport
- cheltuieli generale de administrație
- cheltuieli cu achiziția imobilelor deja construite
- dobânda debitoare
- alte comisioane aferente creditelor
- TVA, dacă este deductibilă potrivit legislației naționale în domeniul fiscal și recuperabilă
- achiziția de echipamente second-hand
- amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și arbitraj
- costurile pentru operarea obiectivelor de investiții
- cheltuielile pentru lucrările de investiție executate în regie proprie.

Notă: *Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiar.*

Atenție!

- Solicitantul își asumă obligația de a nu primi finanțări din alte surse publice pentru aceleași cheltuieli eligibile ale proiectului, sub sancțiunea rezilierii contractului. În acest sens, solicitantul va depune Declarația unică (Anexa nr. 3 - Secțiunea A);
- Cheltuielile aferente activităților proiectului realizate înainte de data depunerii Cererii de finanțare la Ministerul Energiei nu sunt eligibile (a se vedea secțiunea 1.8 - Ajutor de stat din ghidul solicitantului);
- Cheltuielile privind informarea, publicitatea și auditul financiar sunt obligatorii, însă acestea nu sunt eligibile.

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească **cumulativ următoarele condiții cu caracter general:**

- 1) să fie efectuată și plătită de la data la care **solicitantul depune Cererea de finanțare la ME**, dar nu mai târziu de data de finalizare a investiției prevăzută în cadrul procedurii de ofertare concurențială, respectiv data de 31.12.2029;
- 2) să fie însoțită de facturi, în conformitate cu prevederile legislației naționale, sau de alte documente contabile cu valoare probatorie, echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate;

- 3) să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare încheiat cu Ministerul Energiei;
- 4) să fie conformă cu prevederile legislației naționale și comunitare, în special în ceea ce privește ajutorul de stat și achizițiile publice;
- 5) cheltuielile cofinanțate din fondurile FM nu au fost finanțate și nu sunt finanțate în prezent din alte fonduri publice;
- 6) toate activele corporale achiziționate prin proiect trebuie să fie noi.

Este necesar ca încadrarea de către solicitant a costurilor investiționale în categoria de cheltuieli eligibile să se facă în strânsă corelare cu devizul general întocmit în conformitate cu prevederile H.G. nr. 907/2016 *privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice*, cu modificările și completările ulterioare și cu Anexa 4 la prezentul ghid.

Implementarea financiară a proiectului

Mecanismul prefinanțării și rambursării cheltuielilor efectuate

Beneficiarul poate accesa mecanismul de prefinanțare, astfel cum este prevăzut în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2022 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar de implementare și gestionare a fondurilor alocate României prin Fondul pentru modernizare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 376/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarul poate depune o cerere de prefinanțare conform modelului prevăzut în anexa la contractul de finanțare, iar Ministerul Energiei transferă suma către beneficiar în termenele prevăzute în contractul de finanțare. Valoarea maximă a prefinanțării nu poate depăși 30% din valoarea ajutorului de stat solicitat.

NOTĂ:

În cazul beneficiarilor care solicită prefinanțare, este necesară prezentarea unei scrisori de garanție bancară emisă de o instituție bancară sau nebanară din România/alte state membre ale Uniunii Europene, autorizată de BNR, pentru suma solicitată la prefinanțare, care să fie valabilă până la data la care Beneficiarul justifică suma primită la prefinanțare, conform modelului prezentat în Anexa 10 prezentul ghid.

Furnizorul de ajutor de stat solicită unilateral executarea SGB, pentru plata sumelor nejustificate aferente cererii de prefinanțare.

Prin cererea furnizorului de ajutor de stat, emitentul SGB va efectua plata de îndată, fără a fi nevoie de acordul expres al beneficiarului proiectului pentru care a fost acordată prefinanțarea.

De asemenea, Beneficiarul care a depus cererea de prefinanțare are obligația depunerii a două cereri de rambursare:

- prima cerere de rambursare care cuprinde cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată va fi depusă în termen de maximum 1 an de la data la care Ministerul Energiei a virat tranșa de prefinanțare.
- A doua cerere de rambursare va fi depusă după punerea în funcțiune și conectarea a rețea a capacității finanțate.

În situația în care beneficiarul nu solicită prefinanțare, va depune la ME o singură cerere de rambursare pentru cheltuielile efectuate, în conformitate cu graficul asumat prin contractul de finanțare, în termen de maximum 30 de zile de la data punerii în funcțiune și conectarea a rețea a capacității finanțate.

În termen de maximum 30 de zile de la data depunerii de către beneficiar la ME, a cererii de rambursare întocmită conform contractului de finanțare, ME autorizează cheltuielile eligibile cuprinse în cererea de rambursare și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 5 zile de la data la care ME dispune de resurse în conturile sale. După efectuarea plății, ME notifică beneficiarilor efectuarea plății aferente cheltuielilor autorizate din cererea de rambursare.

Pentru depunerea de către beneficiar a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de ME, termenul de 30 de zile poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile.

În cazul nerespectării contractului de finanțare ME poate aplica reduceri procentuale și recuperarea sumelor plătite necuvenit în conformitate cu legislația în vigoare.

În cazul nerespectării normelor în domeniul ajutorului de stat, inclusiv a nerealizării capacității de stocare declarată în cererea de finanțare și care au condus la punctarea suplimentară inițială a proiectului, ajutorul de stat va fi restituit, inclusiv cu dobânzi.

În cazul ultimei cereri de rambursare depusă de către beneficiar în cadrul proiectului, termenul de 30 de zile poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale specifice autorizării plății finale, dar nu mai mult de 90 de zile.

Nedepunerea de către beneficiar a documentelor sau clarificărilor solicitate în termenul prevăzut în contractul de finanțare atrage respingerea, parțială sau totală, după caz, a cererii de rambursare.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/prestarea serviciilor/execuția lucrărilor, a altor documente justificative care atestă achiziția și recepția bunurilor/serviciilor necesare implementării proiectului și după achitarea costurilor respective, beneficiarul întocmește cererea de rambursare conform contractului de finanțare și a anexelor, împreună cu copii de pe documentele justificative aferente. Cererile de rambursare se depun în conformitate cu graficul de rambursare. Modelul cererii de rambursare este anexă la modelul de contract de finanțare.

Beneficiarul va depune cererea de prefinanțare și cererea/cererile de rambursare în conformitate cu termenele stabilite în calendarul de implementare, prevăzut în contractul de finanțare. Prima cerere de rambursare depusă trebuie să acopere integral prefinanțarea primită. În cazul în care beneficiarul nu justifică prefinanțarea, ME solicită beneficiarului să explice motivul pentru care nu a atins prima etapă în primul an și impune termene stricte pentru justificarea prefinanțării cu costurile reale susținute prin documente. În cazul în care beneficiarul nu respectă noul termen limită, ME va demara procedura de recuperare a prefinanțării în conformitate cu mecanismul pentru investițiile suspendate.

În ceea ce privește schemele multianuale, ME va solicita în avans plăți de la BEI pentru acoperirea viitoarelor cereri de prefinanțare și de rambursare din partea beneficiarilor, după caz. ME va efectua în mod regulat analize privind sumele disponibile de la BEI și cererile de rambursare ulterioare prognozate.

După semnarea contractului de finanțare, beneficiarul va contracta un auditor financiar

independent pentru verificarea costurilor solicitate la rambursare de la ME, conform criteriilor de eligibilitate aplicabile investițiilor finanțate prin Fondul pentru modernizare. Auditorul va emite un raport separat pentru fiecare cerere de rambursare. Beneficiarul are obligația să anexeze la dosarul de rambursare raportul emis de auditor.

Ulterior depunerii cererii de rambursare de către beneficiar, ME va verifica cererea de rambursare. După efectuarea verificărilor, în cazul în care nu sunt necesare clarificări din partea beneficiarului, ME va emite beneficiarului o notificare cuprinzând rezultatele verificărilor efectuate și va vira beneficiarului suma costurilor rambursabile în conformitate cu notificarea emisă, într-un cont distinct, deschis de către beneficiar în acest scop. ME transmite beneficiarului o notificare de plată, în termen de 48 de ore de la transferul sumelor.

Notă: Ministerul Energiei poate anula apelul de proiecte fără plata unor daune către potențialii solicitanți.

CAPITOLUL 3. COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o **cerere de finanțare** conform modelului din *Anexa 1*. Aceasta se va transmite prin sistemul informatic, împreună cu toate anexele solicitate prin platforma electronică dedicată FM, MySmis 2021, ce poate fi accesată la adresa <https://mysmis2021.gov.ro/>.

În situația în care solicitantul depune mai multe proiecte în cadrul acestui apel, se vor menționa proiectele depuse, valoarea ajutorului de stat solicitat pe fiecare dintre ele (în lei și procente), precum și valoarea totală a ajutorului de stat solicitat.

NOTĂ:

În cazul depunerii mai multor cereri de finanțare de către un solicitant, valoarea totală a ajutorului de stat solicitat nu poate depăși 10.000.000 euro.

3.1. Modalitatea de completare a Cererii de finanțare

Înainte de completarea formularului, vă rugăm să citiți cu atenție instrucțiunile cuprinse în acest capitol.

În vederea completării Cererii de finanțare trebuie avută în vedere anexarea tuturor documentelor menționate în prezentul ghid.

Important!

Solicitantul are obligația să verifice atașarea tuturor anexelor obligatorii la Cererea de finanțare.

De asemenea, anexele care sunt incomplete, ilizibile sau care nu sunt semnate, pot conduce la respingerea Cererii de finanțare.

Toate valorile menționate în Cererea de finanțare vor fi calculate, rotunjite și prezentate la două zecimale (ex. valori buget, indicatori, capacitate instalată etc.)

3.1.1. Obiectivele și rezultatele proiectului

Obiectivul general al proiectului va fi stabilit în directă corelare cu Programul cheie 1 din cadrul FM și cu acțiunea de finanțare, conform secțiunii 1.3, în conformitate cu indicațiile din *Anexa 1*. Fiecărui obiectiv îi va fi atribuit un rezultat.

Toate obiectivele vor fi asociate cu rezultatele așteptate la măsura *Sprijinirea investițiilor în noi capacități de stocare a energiei electrice produse din surse regenerabile*, Programul-cheie 1: *Surse regenerabile de energie și stocarea energiei* din cadrul FM și vor fi cuantificate în indicatori.

3.1.2. Sustenabilitate și durabilitate

Se va preciza modul în care proiectul se va auto susține financiar după încetarea finanțării solicitate prin Cererea de finanțare, capacitatea de a asigura operarea și întreținerea investiției după finalizare (entități responsabile, fonduri, activități, orizont de timp).

Caracterul durabil al proiectului: se va indica modul în care beneficiarul va asigura exploatarea durabilă a investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la PIF.

În cadrul acestei secțiuni se vor completa informații legate de relevanța proiectului în raport cu următoarele aspecte:

- Contribuția la Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030 (PNIESC);
- Contribuția la Inițiativa emblematică „Accelerarea” din *Strategia anuală pentru 2021 privind creșterea durabilă* (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX:52020DC0575>);
- Corelările cu legislația națională și europeană în domeniu, cum sunt: Directiva (UE) 2018/2001a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (reformare), cu modificările ulterioare, Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (reformare), cu modificările ulterioare, etc.

3.1.3. Descrierea investiției

Descrierea proiectului va indica un minim de informații cu privire la următoarele aspecte:

1. Date generale privind investiția propusă;
2. Situația existentă și necesitatea realizării obiectivului de investiții;
3. Descrierea amplasamentului (localizare - intravilan/extravilan, suprafața terenului, dimensiuni în plan, regim juridic - natura proprietății sau titlul de proprietate, servituți etc.). Totodată, vor fi menționate: regiunea, județul, localitatea, numărul cadastral, amplasarea investiției.
4. Cerințe specifice suplimentare, dacă este cazul;
5. Soluții fezabile pentru realizarea obiectivului de investiții;
6. Date tehnice și funcționale ale obiectivului de investiții.

Cerințe specifice suplimentare sunt prezentate în secțiunea relevantă din *Anexa nr. 1*.

3.1.4. Evaluarea Impactului asupra Mediului (EIM)

Evaluarea Impactului asupra Mediului trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației din domeniu. Autoritățile competente pentru protecția mediului (ACPM) stabilesc dacă proiectele sunt de tipul celor prevăzute la Anexa I sau Anexa II a Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (Directiva EIM). Acestea determină și necesitatea demarării procedurii de evaluare adecvată, modul de consultare a publicului sau modul în care Raportul privind impactul asupra mediului și rezultatele consultării publicului vor fi luate în considerare în emiterea deciziei de mediu de către autoritățile competente pentru protecția mediului.

În cadrul documentațiilor tehnico-economice, pe baza evaluărilor privind influența investițiilor asupra fenomenului schimbărilor climatice și, mai ales, a influenței efectelor schimbărilor climatice asupra proiectelor de investiții, se vor avea în vedere măsuri speciale pentru creșterea rezistenței componentelor constructive ale proiectelor de investiții aferente măsurii la schimbările climatice și la alte vulnerabilități, după caz. Aceste măsuri de adaptare vor contribui la sporirea rezistenței la schimbările climatice, la condițiile meteorologice extreme și la alte dezastre naturale.

a) Documente necesare la depunerea Cererii de finanțare

Actul de reglementare privind protecția mediului emis de către autoritatea competentă (Clasarea notificării/Decizia etapei de încadrare/Acord de mediu).

În mod excepțional, în cazul în care procedura pentru obținerea actului de reglementare este încă în derulare, la momentul depunerii cererii de finanțare solicitantul trebuie să facă cel puțin dovada depunerii la autoritatea competentă a documentelor pentru obținerea actului de reglementare pentru protecția mediului, iar în etapa de contractare este obligatorie depunerea actului de reglementare pentru protecția mediului.

b) Pentru încheierea contractului de finanțare

Actul final de reglementare emis de către autoritatea competentă pentru protecția mediului.

3.1.5. Studiul de fezabilitate

Studiul de fezabilitate se va elabora conform prevederilor HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, va fi aprobat de solicitant (prin Hotărâre AGA/alte asemenea care să angajeze instituția, după caz, și va avea la bază necesitatea dezvoltării proiectului și caracteristicilor tehnice, comparând soluțiile alternative mai detaliate în vederea asigurării alegerii soluției cea mai eficientă din punct de vedere al costurilor.

Din echipa de elaborare a studiului de fezabilitate va face parte personal autorizat de către A.N.R.E. în domeniul proiectării instalațiilor electrice. Se va anexa studiului de fezabilitate documentul doveditor.

Investiția trebuie să aibă ca rezultat obligatoriu o capacitate nouă de stocare de energie electrică.

3.1.6. Elaborarea bugetului

Bugetul proiectului va fi prezentat conform formatului din Anexa 7 - *Bugetul proiectului* și va fi încărcat în platforma electronică.

3.1.7. Responsabil de proiect

Solicitanții au obligația de desemnare a unei persoane responsabile cu implementarea proiectului și care va asigura comunicarea în relația cu autoritatea finanțatoare. Persoana astfel desemnată va semna Declarația privind conflictul de interese (Anexa nr.9) și Declarația de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal (Anexa nr. 12). De asemenea, Anexa nr. 12 va fi completată și de către reprezentantul legal al solicitantului.

CAPITOLUL 4. PROCESUL DE EVALUARE ȘI SELECȚIE

4.1. Descriere generală privind procesul de evaluare și selecție a cererilor de finanțare

Procesul de evaluare și selecție a cererilor de finanțare se va desfășura la nivelul direcțiilor de specialitate din cadrul Ministerului Energiei. Pentru implementarea proiectului se va încheia un contract de finanțare (CF) între Ministerul Energiei și beneficiarul proiectului.

Etapile parcurse de la depunerea cererii de finanțare până la semnarea contractului de finanțare sunt:

- evaluarea tehnico-economică
- evaluarea administrativă și a eligibilității
- etapa precontractuală (depunerea documentelor aferente contractării, ulterior notificării de aprobare a proiectului)
- semnarea contractului de finanțare.

Finanțarea se va acorda în baza unei proceduri concurențiale de selecție a proiectelor conform indicatorilor de performanță corelați cu obiectivele FM și în limita bugetului alocat, cu respectarea condițiilor din ghid.

Notă:

În cazul în care în etapa de contractare, solicitantul nu transmite în termenul solicitat documentele suport, cererea de finanțare va fi respinsă și va fi înlocuită cu cererea de finanțare imediat următoare în ordinea depunerii.

4.1.1. Evaluarea tehnico-economică

Evaluarea tehnico-economică a Cererii de finanțare va fi realizată conform Grilei de evaluare tehnico-economică din Anexa 2.2 la prezentul ghid, după un criteriu major:

- Criteriul - Quantum ajutor de stat solicitat pentru proiect din cheltuielile eligibile/ MWh

instalat de stocare - maxim 100 puncte;

Conform criteriului din Grila de evaluare tehnico-economică a cererilor de finanțare (Anexa nr. 2.2 la prezentul ghid), va obține un punctaj maxim (100 pct) cererea de finanțare care va avea cea mai mică valoare a ajutorului de stat solicitat per MWh instalat de stocare și zero puncte cererea de finanțare care va avea cea mai mare valoare a ajutorului de stat solicitat per MWh instalat de stocare, cu descreșterea liniară a punctajului pentru valorile intermediare ale ajutorului de stat solicitat.

În urma evaluării tehnico-economice, cererea de finanțare va primi un punctaj între 0 - 100 puncte.

Cererile de finanțare vor fi ordonate în funcție de punctajul obținut și înscrise pe lista pentru finanțare începând de la cele cu punctajul cel mai mare (cererile de finanțare cu punctajul egal se vor înscrie în ordinea în care au fost depuse de ofertanți în cadrul procedurii de ofertare competitivă), până la acoperirea bugetului alocat.

Astfel, la finalizarea acestei etape, se va întocmi o *Listă provizorie* cuprinzând cererile de finanțare depuse, ordonate descrescător în funcție de punctajul obținut pentru criteriul de selecție prevăzut la prezenta etapă.

Clasamentul este provizoriu, având în vedere faptul că punctajul se realizează în funcție de elementele declarate de către fiecare solicitant în cadrul cererii de finanțare. **Pentru respectarea principiului transparenței, *Listă* cu clasamentul provizoriu se va publica pe pagina web a Ministerului Energiei <http://energie.gov.ro>, în cadrul secțiunii dedicate prezentului apel de proiecte.**

Proiectele vor fi evaluate în continuare din punct de vedere administrativ și al eligibilității în ordinea în care acestea au fost prevăzute în *Listă provizorie* publicată pe site-ul Ministerului Energiei, până la epuizarea bugetului.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării, se va transmite către beneficiar o notificare privind selectarea ofertei pentru finanțare. Pentru fiecare proiect respins, solicitantul va fi înștiințat în scris asupra motivelor respingerii.

Selecția ofertelor se va face în limita fondurilor disponibile pentru această procedură competitivă, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

Rezultatul evaluării se concretizează în 2 liste de proiecte, care vor fi publicate pe pagina de internet a Ministerului Energiei:

- proiecte propuse pentru finanțare;
- proiecte propuse pentru respingere.

Selecția cererilor de finanțare se va face în limita fondurilor disponibile pentru această procedură competitivă, în ordinea descrescătoare a punctajelor obținute.

4.1.2 Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererilor de finanțare

Pentru verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU, conform *Anexei 2.1 - Grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității cererilor de finanțare*, la prezentul ghid. Verificarea conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare se va realiza, în ordinea clasamentului provizoriu, până la acoperirea bugetului alocat.

În cadrul acestei etape se vor verifica următoarele:

- Respectarea formatului standard al cererii de finanțare și includerea tuturor anexelor obligatorii;
- Modalitatea de completare a cererii de finanțare;
- Data limită de transmitere a cererii de finanțare;
- Dacă cererea de finanțare a fost depusă în condițiile specificate în prezentul ghid;
- Completarea cererii și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și respectarea criteriilor de eligibilitate menționate în prezentul ghid;
- Îndeplinirea tuturor criteriilor din grila de verificare a conformității administrative a cererii de finanțare-Anexa 2.1, respectiv:
 - Conformarea formală cu toate cerințele specifice formulate în prezentul ghid;
 - Eligibilitatea solicitantului - se va verifica dacă solicitantul îndeplinește criteriile prevăzute în prezentul ghid;
 - Eligibilitatea proiectului - se va verifica dacă proiectul și activitățile sale îndeplinesc criteriile prevăzute în prezentul ghid și respectă legislația națională și europeană.

Având în vedere că depunerea Cererii de finanțare se face electronic, **procesul de clarificări** se va desfășura astfel:

- Se pot solicita cel mult două clarificări;
- Solicitantul va avea obligația să răspundă în maximum 5 zile lucrătoare pentru fiecare clarificare solicitată. La cererea temeinic justificată a solicitantului, termenul de răspuns poate fi prelungit cu maximum 5 zile lucrătoare, cu aprobarea Ministerului Energiei

Dacă după etapa de clarificări proiectul nu îndeplinește toate criteriile din *Grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității cererilor de finanțare*, stabilite prin prezentul ghid, Cererea de finanțare va fi respinsă, iar solicitanții vor fi notificați asupra motivelor respingerii.

În situația în care, în urma verificărilor administrative se modifică punctajul acordat unui proiect în etapa tehnico-economică, aceasta va fi repositionat în clasamentul provizoriu.

Pentru fiecare proiect admis, după finalizarea analizei din cele două etape menționate se va trece în etapa de precontractare și ulterior în etapa de contractare.

Ulterior finalizării evaluării și soluționării contestațiilor, ME va publica pe pagina web a Ministerului Energiei <https://energie.gov.ro/category/fondul-pentru-modernizare/program-cheie-1/> lista cuprinzând clasamentul final, respectiv lista proiectelor admise și lista proiectelor respinse, în cadrul secțiunii dedicate prezentului apel de proiecte.

Un proiect poate fi aprobat și ulterior contractat independent de poziția sa în clasament sub rezerva încadrării în limita bugetului apelului.

4.2. Depunerea și soluționarea contestațiilor

În situația în care solicitanții sunt nemulțumiți de respingerea proiectului în oricare dintre etape, inclusiv în etapa de contractare, aceștia au posibilitatea de a contesta acest rezultat. Contestațiile se depun în termen de 15 zile de la comunicarea rezultatului la sediul Ministerului

Energiei sau în platforma MySMIS 2021.

Pentru a putea fi luate în considerare, contestațiile trebuie să respecte următoarele cerințe:

- Identificarea contestatarului, prin: denumirea solicitantului, adresa, funcția, numele și prenumele reprezentantului legal;
- Identificarea proiectului, prin: numărul unic de înregistrare alocat cererii de finanțare (codul proiectului din platforma electronică) și titlul proiectului;
- Obiectul contestației (ce se solicită prin formularea contestației);
- Motivele de fapt și de drept (dispozițiile legale naționale și/sau comunitare, principiile încălcate);
- Mijloace de probă;
- Adresa de e-mail de corespondență pentru procedura de soluționare a contestației depuse;
- Semnătura reprezentantului legal;
- Data formulării contestației.

Contestațiile sunt analizate și soluționate în termen de 30 de zile de la data înregistrării lor. În situația în care se consideră necesară o investigație mai amănunțită, care presupune depășirea termenului de 30 de zile, contestatarul va fi anunțat, în scris, asupra termenului de soluționare. Decizia comisiei constituită pentru soluționarea contestațiilor poate fi de admitere sau de respingere și are caracter definitiv la nivelul Ministerului Energiei. Contestatarul este notificat în scris asupra deciziei comisiei.

CAPITOLUL 5. CONTRACTAREA PROIECTELOR

5.1. Etapa de precontractare

Solicitanții admiși la finanțare au obligația de a transmite prin intermediul platformei electronice, în maximum 30 de zile lucrătoare de la primirea Notificării privind aprobarea la finanțare a proiectului, a următoarelor documente de precontractare:

1. Certificatele de atestare fiscală emise de ANAF și de Direcția Locală de Taxe și Impozite (pentru sediul social și punctul de lucru/sediu secundar în care se implementează proiectul, dacă este cazul), în termen de valabilitate și fără a fi înregistrate datorii;
2. Cazier fiscal al solicitantului (persoană juridică), în termen de valabilitate și fără a fi menționate fapte;
3. Cazier judiciar al reprezentantului legal, în termen de valabilitate și fără a fi menționate fapte;
4. Extras de carte funciară, nu mai vechi de 30 de zile, în care este intabulat dreptul real de folosință, care să probeze că imobilul este liber de orice sarcini (în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului de proprietate, astfel încât proprietarul să poată realiza activitățile proiectului), că nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică, că nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun;
5. Dovada deținerii dreptului de folosință conferit de un drept real asupra terenului (ex: dreptul de proprietate / concesiune / suprafață / administrare etc.), pentru imobilele (teren

și/sau clădiri) care fac obiectul proiectului pentru care la Cererea de finanțare au fost depuse acte prevăzute de lege pentru inițierea demersului de obținere a acestor drepturi

6. Avizul tehnic de racordare pentru locul de producere, cu instalație de stocare, sau contractul de racordare, în termen de valabilitate;

7. Certificatul de racordare și documentul doveditor pentru punerea sub tensiune finală a instalației existente de producere a energiei din surse regenerabile de energie, la care va fi direct conectată instalația de stocare pentru care se solicită finanțare.

8. Actul final de reglementare pentru protecția mediului (pentru situațiile în care nu a fost depus odată cu cererea de finanțare;

9. Scrisoare din partea instituției creditoare conform căreia aceasta este de acord cu realizarea investiției și se angajează că nu va executa clădirea/terenul respectivă/respectiv și investiția finanțată din Fondul pentru modernizare pe o perioadă de cel puțin 5 ani de la punerea proiectului în exploatare, dacă este cazul (a se vedea modelul recomandat din Anexa 11 la prezentul ghid, se vor accepta și alte modele de scrisoare);

10. Documentul eliberat de ONRC în baza Declarației privind beneficiarul real al persoanei juridice (solicitantului de finanțare) pentru solicitanții deja înregistrați la ONRC din România la data depunerii cererii de finanțare. Pentru solicitanții care nu sunt înregistrați la ONRC din România la data depunerii cererii de finanțare, documentul eliberat de ONRC în baza Declarației privind beneficiarul real al persoanei juridice (solicitantului de finanțare) se va depune până la data primei plăți din ajutorul de stat acordat;

11. Notificarea din partea unei bănci comerciale/Trezoreria Statului privind deschiderea contului dedicat derulării operațiunilor proiectului (cod IBAN, titular cont, denumirea/adresa Trezoreriei/băncii comerciale);

12. Anexa 2a) - Grafic de depunere a cererilor de prefinanțare/rambursare din cuprinsul modelului orientativ de contract de finanțare (anexa 5 la prezentul ghid), completată corespunzător;

13. Studiul pedologic și agrochimic - În cazul proiectelor ce vor fi amplasate pe terenuri agricole situate în extravilan, având categoria de folosință arabil, pășune, vii și livezi, precum și pe cele amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, solicitanții vor prezenta în etapa de precontractare documente doveditoare privind clasa a III-a, a IV-a și a V-a de calitate a terenului;

Solicitantul are obligația ca toate documentele transmise să fie în formatul prevăzut de lege și în termenul de valabilitate la data depunerii acestora.

Proiectul va fi respins în cadrul acestei etape și se transmite solicitantului o Notificare de respingere, prin intermediul platformei electronice în cazul în care documentația nu este transmisă în termenul solicitat ori este incompletă și/sau neconformă în raport cu cerințele Ghidului sau nu se mai află în perioada de valabilitate, la data depunerii;

În funcție de evoluția evaluării și contractării proiectelor depuse, termenul de maxim 30 de zile de transmitere a documentelor precontractuale, poate fi diminuat doar cu înștiințarea tuturor solicitanților care au depus cereri de finanțare în cadrul acestui apel de proiecte.

NOTĂ:

- În etapa precontractuală, se pot solicita prin intermediul platformei electronice, maximum 2 solicitări de clarificări, iar solicitantul va avea obligația să răspundă în maximum 5 zile la fiecare solicitare de clarificare .

- În cazul în care în etapa de precontractare solicitantul nu răspunde la solicitările de clarificări, în termenul de maximum 5 zile pentru fiecare clarificare, proiectul va fi respins.

5.2. Etapa de contractare

Solicitantul are obligația ca toate documentele transmise în etapa precontractare să fie în termenul de valabilitate. În cazul în care documentele transmise expiră până la semnarea contractului de finanțare, acestea vor fi resolicitate în vederea semnării acestuia.

Contractul de finanțare (CF) reprezintă un act juridic supus regulilor de drept public, cu titlu oneros pentru beneficiar, de adeziune, comutativ și sinalagmatic prin care se stabilesc drepturile și obligațiile corelative ale părților în vederea implementării operațiunilor.

Numai după ce se constată îndeplinirea tuturor condițiilor solicitate descrise mai sus poate fi demarată procedura de încheiere a Contractului de finanțare. Solicitantului îi va fi transmis contractul de finanțare prin intermediul aplicației electronice în vederea semnării de către acesta sau se va proceda la semnarea olografă a acestuia.

În situația semnării electronice a contractului de finanțare, solicitantul are obligația de a semna electronic contractul de finanțare și de a-l returna în termenul solicitat de Ministerul Energiei (10 zile de la data primirii documentului) însoțit, eventual, de orice alt document solicitat prin contract. În cazul în care solicitantul nu respectă termenul de semnare a contractului de finanțare și returnare la Ministerul Energiei, ministerul își rezervă dreptul de a respinge cererea de finanțare.

Contractul de finanțare va fi semnat de către reprezentanții Ministerului Energiei și de către reprezentantul legal al solicitantului, contractul de finanțare intrând în vigoare la data semnării ultimei părți semnate.

Data încheierii contractului de finanțare este data ultimei semnături.

Beneficiarul are obligația de a menține investiția pe perioada valabilității contractului de finanțare și de a păstra toate documentele aferente proiectelor pe o perioadă de 10 ani de la data finalizării implementării Proiectului, dar nu mai mică de 5 ani de la data plății soldului sau, în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări.

Beneficiarul este obligat să transmită Ministerului Energiei raportări privind progresul tehnic al investițiilor, date privind indicatorii, precum și orice alte informații suplimentare legate de contractul de finanțare încheiat.

Termenele de transmitere a acestor raportări vor fi prevăzute în contractul de finanțare.

Beneficiarii grantului sunt obligați să păstreze, pentru o perioadă de 10 ani începând de la data ultimului grant plătit, toate documentele necesare și să țină o evidență specifică a grantului de care au beneficiat conform prevederilor legale.

Procedura de contractare poate diferi de cea descrisă în Ghidul solicitantului, în corelare cu funcționalitățile platformei electronice. Orice modificare a procedurii de contractare, raportat la funcționalitățile sistemului informatic, va fi adusă la cunoștința beneficiarilor.

Fiecare contract poate avea clauze suplimentare specifice sau poate fi actualizat cu ultimele modificări identificate a fi necesare de către Ministerul Energiei. Versiunea finală a contractului de finanțare (în special clauzele specifice și anexele) vor fi comunicate beneficiarilor

Atenție!

Contractele de finanțare reprezintă contracte de adeziune, cu clauze prestabilite ce nu pot face obiectul negocierilor dintre părți.

5.3 Implementarea proiectului

În urma semnării contractului, se vor desfășura activitățile conform planului actualizat, anexă la contract.

Achizițiile se vor desfășura cu respectarea prevederilor legale în vigoare și cad în sarcina beneficiarului. Documentele justificative vor fi verificate din punct de vedere calitativ și cantitativ, în corelare cu prevederile contractului de finanțare de către reprezentanții Ministerului Energiei, ofițerii de monitorizare, responsabili de investiția în discuție.

Documentele justificative vor fi transmise în termenul prevăzut în cadrul contractului, anexă la Raportul de progres, conform planului de activități, anexă la contractul de finanțare.

Orice modificări apar în perioada de implementare a proiectului vor fi notificate Ministerului Energiei și nu se vor realiza fără a fi aprobate.

Conform prevederilor contractuale, se vor realiza vizite de monitorizare în perioada implementării proiectului.

Ulterior încheierii contractelor de finanțare, vă rugăm să consultați periodic pagina de internet www.energie.gov.ro pentru a urmări eventuale modificări/completări/detalieri ale regulilor de implementare.

CAPITOLUL 6. ANEXE

- Anexa 1. - Cererea de finanțare
- Anexa 1.a - Declarație privind conformitatea cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat
- Anexa 2.1. - Grila de verificare a conformității administrative și a eligibilității cererilor de finanțare
- Anexa 2.2. - Grila de evaluare tehnico-economică a cererilor de finanțare
- Anexa 3. - Declarația unică
- Anexa 4. - Categoriile de cheltuieli indicative
- Anexa 5. - Model orientativ de contract
- Anexa 6. - Declarație pe propria răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria "întreprindere în dificultate"
- Anexa 7. - Bugetul proiectului
- Anexa 8. - Declarație privind tipul întreprinderii

- Anexa 9. - Declarația privind conflictul de interese
- Anexa 10. - Model Scrisoare de garanție bancară pentru prefinanțare
- Anexa 11. - Model recomandat de Scrisoare bancară pentru ipotecă.
- Anexa 12. - Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal